

Сравнение на данни за приключени преписки от експерти на ДАЗД, свързани с постъпилите жалби, молби и сигнали за деца през 2008 и 2009 година..

1. Общ брой приключените преписки през годината:

2008 г. – 581бр.

2009 г. – 591бр.

Приключените преписки през 2009г. са се увеличили с 10 в сравнение с предходната година.

2. Брой на приключените преписки постъпили по дирекции:

➤ ГД”КПД” - 2008г. - 590 бр.
2009г. - 576 бр.

➤ Д”СА”- 2008г. - 1 бр.
2009г.- 5 бр.

3. Разпределение на приключените преписки, според областта от която са постъпили сигналите за и е потърсено съдействието на ДАЗД:

София-град, Варна, Бургас, Русе, Пловдив, Плевен, Враца, София-област, Благоевград, Габрово, Стара Загора.

Област	2009г.	%	2008г.	%
София-град	117	20%	125	22%
Варна	52	9%	47	8%
София	29	5%	48	8%
Русе	32	5%	34	6%
Враца	26	4%	49	8%
Бургас	40	7%	34	6%
Плевен	20	3%	26	4%
Пловдив	29	5%	47	8%
Благоевград	14	2%	4	1%
Габрово	16	3%	7	1%
Стара Загора	19	3%	11	2%

4. Вид на преписката, по която ДАЗД започва работа по повод :

4.1 Постъпилите **жалби** през 2009г. са 147 бр.(25%) и в сравнение с 2008г. те са със 7 /2%/ по-малко.

4.2 Постъпилите **молби** през 2009г. са 111 бр.(19%) и в сравнение с 2008г. са с 61 /11%/ по-малко.

4.3 Постъпилите **сигнали** през 2009г. са 258 бр.(44%) и в сравнение с 2008г. са със 74 /12%/ повече.

4.4 Преписките по **самосезиране** през 2009г. са 75 бр.(13%) и в сравнение с 2008г. са с 50 /13%/ повече.

5. По проблема в ДАЗД се работи:

По 548 от случаите през 2009г. и по 511 през 2008г. **се работи за първи път**, като относителният дял е съответно 93% и 88%.

За втори път се работи по 30 от случаите през 2009г. и по 34 през 2008г. Случаите, по които е работено повече от два пъти са 13(2%) през 2009г.

ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ПОДАТЕЛИТЕ НА ЖАЛБИ, МОЛБИ И СИГНАЛИ

6. Разпределение на преписките според подателите:

Юридическите лица, податели на жалби и сигнали през 2009г. са 148 (25%) и са с 4 /1%/ по-малко в сравнение с 2008г. - 152 (26%).

Физическите лица, податели на жалби и сигнали през 2009г. са 443 (75%) и са с 26 /3%/ повече в сравнение с 2008г.- 417 (72%).

И през двете години физическите лица, податели на жалби и сигнали са почти три пъти повече от юридическите.

6.1. Разпределение в зависимост от пола на подателя, обрънал се към ДАЗД:

И през двете години броят на жените, които се обръщат към ДАЗД за съдействие и намеса по различни проблеми е по-голям, през 2009г. той е 257 (43%) ,а през 2008г. - 254 (44%).

Мъжете, които търсят съдействие и подават сигнали до ДАЗД през 2009г. са 166 (28%) , като техния брой намалява с 14 /2%/ в сравнение с 2008г. -152 (26%).

Броят на сигналите, подадени от групи родители или ученици през 2009г. е 78(13%) и е почти 3 пъти повече от тези през 2008г./24 бр./.

6.2. Позиция на подателя на сигнала в ДАЗД спрямо детето:

	2009г.	%	2008г.	%
1. Майка	148	25%	175	30%
2.Баща	105	18%	109	19%
3.Държавна институция	68	12%	102	18%
4.Медии	57	10%	18	3%
5.Баба	30	5%	24	4%
6.Самото дете	21	4%	24	4%
7.НПО	13	2%	16	3%
8.Специализирана институция	8	1%	11	2%
9.Учител/представител на образователна институция	11	2%	11	2%
10. Дядо	12	2%	6	1%

В по-малък процент сигнали са подавани от: общински служител, роднина по права линия, роднина по съребрена линия, полицейски служител, социален работник, група родители, упълномощен адвокат, анонимен източник, настойник, съсед, близък/приятел, гражданин.

6.3. Социален статус на подателя на сигнала според :

Трудово ангажираните жалбоподатели през 2009г. /167бр./ са с 56 /9%/ по-малко от 2008г./223бр./.

Безработните жалбоподатели през 2009г. /33бр./ намаляват с 10 /5.9%/, в сравнение с 2008г.

Пенсионерите през 2009г. са 30, като толкова са и през 2008г.

Учащите през 2009г. /27 бр./ са приблизително равни на същите през 2008 г. /25бр./.

В 334 /57%/ от преписките през 2009г. и 124 /21%/ през 2008г. липсва информация за социалния статус на подателите.

6.4. Семейен статус на гражданите, потърсили съдействие на ДАЗД чрез жалби, молби и сигнали:

Женените жалбоподатели през 2009г. /92бр.-16%/ са с 15/2%/ по-малко от 2008г. /107бр.-18%/.

Приключените преписки в ДАЗД, по които е подаден сигнал от граждани, които са **разведени**, през 2009 г. е 48. или с 12 по-малко в сравнение с 2008г. /60 бр./.

Разделените- живеещи отделно съпрузи, но без фактически развод през 2009г./38бр./ са равен брой на тези през 2008г.,а неженените /38 бр./ са със 17 по-малко.

Броят на приключелите преписки по подаден сигнал от граждани, които са **вдовец/вдовица** е 11бр.- 2009 г.

Броят на преписките, в които липсва информация за семейния статус е почти една трета от всички постъпили и през двете години.

7. Времени интервал на развитие на проблемната ситуация, за която е потърсено съдействие от ДАЗД:

Най-висок брой и през двете години са случаите, при които проблемната ситуация се е **развила в рамките на една година** /2009 г.-220 бр.(37%) и 2008 г.- 164бр.(28%/).

На второ място са случаите, при които проблемната ситуация се е **развила в рамките на един месец** /2009г.-83 бр.(14%) и 2008г.- 143 бр.(25%/).

Висок е процентът на случаите, при които е работено повече от една година - 2009г.- 36бр.(6%) и 2008 г.- 75бр.(13%), тъй като ситуацията е многопроблемна, изисква намесата на различни институции и дори при намерен вариант на решение, в повечето случаи той се обжалва от другата страна.

При 230(39%) от случаите през 2009г. и при 139(24%) през 2008г. не е посочен времеви интервал на развитие.

8. Брой на институции, към които се е обърнало лицето, преди да потърси съдействие от ДАЗД:

С най-висок процент са случаите, в които жалбоподателите са се обръщали вече към една институция - 2009г.-124 бр./21%/ и 2008г.-156 бр./27%/

Жалбоподателите, обръщали се към две институции през 2009г. са 46 бр., а през 2008 г. са с 21 повече.

Приключилите от ДАЗД преписки, поради които лицата, обръщали се към три и повече институции през 2009 г. са 19бр.(3%), а през 2008 г. – 44 бр/8%/.

9. Брой институции, които са реагирани на подадените жалби, молби и сигнали за деца, но решението не удовлетворява някоя от страните:

И през двете години, всички институциите, към които се е обърнал жалбоподател са реагирани, но не при всички се е стигнало до решение, удовлетворяващо лицето.

10. Оценка на институционалната намеса

През 2009 г. при повече от две трети – 426 (72%), от приключените преписки в ДАЗД не е посочена оценка за институционалната намеса – дали са удовлетворени от действията на органите, към които са се обърнали преди това.

Самият факт, че е потърсено съдействието и намесата на ДАЗД показва, че подателят на сигнала не е удовлетворен от действията и решенията на предишната институция, към която се е обръщал.

ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ДЕЦАТА, ЗА КОИТО СЕ ОТНАСЯТ ПРИКЛЮЧЕНИТЕ ПРЕПИСКИ В ДАЗД

11. Брой деца, за които се отнася проблема:

Най-често проблемът, който е причина да се търси съдействието на ДАЗД се отнася за „едно дете”, като през 2009г./361 бр.-61%/ броят им е намалял незначително с 2 /1%/ в сравнение с 2008г. /363 бр.- 62%/.

Преписките по проблеми, които засягат „две деца” и „група деца” се увеличават през 2009г. съответно с 95 бр.(17%) и 124 бр.(21%) в сравнение с предходната 2008г. /73 и 115/.

12. Разпределение на сигналите според пола на децата, за които се отнасят:

Според данните от приключените преписки броят на момчетата, за които е подаден сигнал за риск и през двете години е по-голям от този на момичета, като през 2009г. те са 267 бр.(45%), или с 37 бр./5%/ повече от 2008 г.- 230 бр.(40%).

Броят на преписките, които се отнасят за момичета е 238/40%/ за 2009г. и се е увеличил с 51/8%/ от 2008г., когато е бил 187 /32%/.

13. Възраст на детето, за което е поискано съдействие на ДАЗД

	2009г.	%	2008г.	%
0-3год.	90	15	94	16
4-7год.	138	23	128	22
8-14год.	194	33	217	37

15-18год.	92	16	149	26
пълнолетни	1		5	1

При 76 (13%) от подадените сигнали през 2009г.. липсва информация за възрастта на децата.

14. Разпределение на постъпилите сигнали според местоживеенето на детето

Най-голям е броят на децата, живеещи само с майка си като през 2009г. той е 207(35%), а през 2008г. 183(31%)/, т.е. с 24 по-малко.

При баща си, съответно живеят 71(12%) деца за 2008г. и 55(9%) за 2007г., т.е. с 16 повече.

Съотношението между майки и бащи, отглеждащи сами своите деца, се запазва и през двете години – три пъти по-чести са случаите на майки, сами отглеждащи децата си, за които е потърсено съдействие на ДАЗД.

Жалбите, касаещи деца, които живеят с двамата си родители / „Семейна двойка ”/ през 2009 г. са 127(21%) и са с 29 бр. по-малко от 2008г.- 156 (27%).

Децата, живеещи в специализирани институции, за които е възникнал някакъв риск и е търсено съдействие на Агенцията запазват процентното си съотношение, през 2009г. - 71(12%), а през 2008г.- 69(12%).

15. Основни проблеми, поставяни от жалбоподателите

Водещ проблем през 2009 г. отново е *физическо или психическо насилие, спрямо дете от страна на лицата, които полагат грижи за него* /73 бр.- 12%/ . В сравнение с 2008г. техният брой се е увеличил с 11.

На второ място през 2009г. се нареждат приключените преписки, свързани с *пренебрегване на детето от страна на неговите родители – системен отказ от полагане на грижи* /49 бр.(8%)/, съотнесени към 2008г. броят им се е увеличил с 4.

Физическо или психическо насилие, спрямо дете от страна на външно лице е следващият водещ проблем, за който се отнасят преписките и за които е потърсено съдействие от ДАЗД - през 2009г./37(6%)/ и е с 14 повече от 2008г./23(6%)/.

През 2009г. *несъгласие на жалбоподателя с предприетите мерки или изготвен социален доклад на ДСП*, е сред първите пет проблемни области / 32(5%)/, посочвани от подателите на сигнали.

Броят на сигналите за насилие между деца,(или от дете /деца над дете) през 2009г. са 30 /5%/ и съотнесен към 2008г./13бр.- 2%/ се е увеличил повече от два пъти.

През 2009г. относително равен е броят на преписките, отнасящи се до следните проблеми:

спор между родители във връзка с упражняването на родителските права /27(5%)/, *физическо или психическо насилие над дете от страна на персонала на образователна институция* /27(5%)/, *необходимост от материално подпомагане на семейството* /28(5%)/..

Като самостоятелен проблем се откроява **нарушаване на режима на лични отношения с детето**, като броят на преписките през 2009г. е 24(4%)/ и той е намалял в сравнение с 2008г./40 – 7%/ почти наполовина.

През 2009г. проблемът, свързан със **сексуално насилие спрямо дете от външно лице се поставя в 18бр. /4%/ преписки .**

Броят /18 -3%/ на преписките през 2009г. за **нарушаване правото на образование на дете от страна на персонала в образователна институция в сравнение с 2008г./13бр. – 2%/ се е увеличил с 5 бр.**

Липсата на информация за собственото дете, за което се грижи другият родител се поставя в 18 бр./3%/ от преписките в ДАЗД през 2009г.

Като самостоятелни проблеми, в жалбите постъпили в ДАЗД през 2009г. са : **смърт на дете поради negliжиране/насилие/ от родители - 8бр.(1%); нарушаване правата на дете с увреждания - 11бр./2%; нарушаване права на дете от страна на персонала в специализирана институция - 8бр.(1%)**/. Тези проблеми почти отсъстват през 2008г.

С равен относителен брой за 2009г. са проблемите, отразени в преписките по които се работи в ДАЗД, свързани с **нарушаване правото на образование на дете от страна на лицата, които полагат грижи за него/ и подтикване на детето към престъпления от различен характер от страна на лица, които полагат грижи за детето - 9(2%) .**

Съдействието на ДАЗД е търсено и по въпроси, свързани с **имотни и жилищни проблеми през 2009г. - 8бр. /2%/**.

В една група са преписките по следните проблеми: **необходимост от настаняване на детето в специализирана институция - 7(1%)-2009г.;; необходимост от настаняване на детето при близки и роднини - 6(1%)-2009г.; физическо или психическо насилие над дете от страна на персонала на специализирана институция - 6(1%)-2009г..**

В останалите преписки са поставени разнообразни проблеми, свързани с нарушени правата на деца./133бр(23%).-2009г.при 88бр(15%)-2008г./.

16. Степен на адекватност

От приключените преписки през 2008г. –236 бр . се вижда, че по-голяма част от тях съответстват на дейността на агенцията, а тези, които се отнасят до коренно различен проблем са 18 бр.

17. Достоверност на информацията

Мнението на експертите, които са работили по приключените преписки през 2009 г. е, че в 64 бр./11%/ от подадените сигнали до ДАЗД информацията е недостоверна, в 267 бр.(45%) е достоверна в определена част, а напълно достоверни данни са представени в 200 бр.(34%) от случаите. В 60 бр.(10%) от преписките за 2009г. няма данни.

18. Проблемът предполага съгласуване, съдействие с друга институция

През 2009 г. в 551бр.- 93% от преписките от страна на ДАЗД е предприето съгласуване на проблема и търсене на съдействие за решаването му съвместно с друга институция., а в 40 бр – 7% /2007г.-45бр. – 8%./ такова съгласуване не се налага.

19. Тип институция, с която ДАЗД съгласувал информацията и действията при решаването на проблема

В процеса на работа по преписките е търсено съгласуване и съдействие от:

2009 г.	2008 г.
ДСП/ОЗД-298 бр.(50%)	ДСП/ОЗД-340 бр. (59%)
РИО-29 бр. (5%)	РИО-67 бр. (12%)
РДСП-22 бр. (4%)	РДСП-35 бр. (6%)
Общини- 32 бр. (5%)	Общини-29 бр. (5%)
АСП-20 бр. (3%)	АСП-25 бр. (4%)
МВнР-3 бр. (3%)	МВнР-4 бр. (1%)
РПУ-19бр. (3%)	РПУ-14 бр. (2%)
ОДП-20 бр. (3%)	ОДП- 12 бр. (2%)

В останалите случаи преписките са разпределени между други различни институции: /111(19%)-2009г./- КСУДС, МКБППМН, РИОКОЗ, МОН, РЗОК, Прокуратура, МЗ, СЕМ, МВР, ДАНС.

20. Ефективност на ангажираните институции

Институциите, които се ангажират и предприемат адекватни мерки през 2009 г. са 541 бр.(92%) при 484 бр.(83%) за 2007г.

Институциите, които са се ангажирали с проблема, но без резултат са съответно 22бр.(4%)/ през 2008 г.

Тези, които не се ангажират са 0.8%.-2009 г.